

URDHËR
Nr. 162, datë 20.7.2026

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES PËR KËRKESAT E PËRBASHKËTA TË
PËRDORIMIT TË HAPËSIRËS AJRORE DHE PROCEDURAVE TË OPERIMIT
PËR SHMANGIEN E PËRPLASJEVE AJRORE¹**

Në zbatim të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; të shkronjës “ç”, të nenit 7 dhe nenit 81, të ligjit nr. 96/2020, “Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë”, dhe në përputhje me ligjin nr. 9658, datë 18.12.2006, “Për ratifikimin e marrëveshjes shumëpalëshe ndërmjet Komunitetit Evropian dhe shteteve anëtare të tij, Republikës së Shqipërisë, Bosnjës dhe Hercegovinës, Republikës së Bullgarisë, Republikës së Kroacisë, Republikës së Maqedonisë, Republikës së Islandës, Republikës së Malit të Zi, Mbretërisë së Norvegjisë, Republikës së Rumanisë, Republikës së Serbisë dhe Misionit Administrativ të Përkohshëm të Kombeve të Bashkuara në Kosovë, për krijimin e një Zone të Përbashkët të Aviacionit Evropian”,

URDHËROJ:

1. Miratimin e rregullore “Për kërkesat e përbashkëta të përdorimit të hapësirës ajrore dhe procedurave të operimit për shmangien e përplasjeve ajrore”, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij urdhri dhe është pjesë përbërëse e tij.
2. Urdhri nr. 124, datë 28.9.2015, “Për miratimin e rregullore për kërkesat e përbashkëta të përdorimit të hapësirës ajrore dhe procedurave të operimit për shmangien e përplasjeve ajrore”, shfuqizohet.
3. Në datën e anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian, ky urdhër shfuqizohet.
4. Ngarkohet Autoriteti i Aviacionit Civil për ndjekjen dhe zbatimin e këtij urdhri.
Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË
Enea Karakaçi

RREGULLORE
**PËR KËRKESAT E PËRBASHKËTA TË PËRDORIMIT TË HAPËSIRËS AJRORE
DHE PROCEDURAVE TË OPERIMIT PËR SHMANGIEN E PËRPLASJEVE AJRORE**

Neni 1
Përmbajtja e lëndës dhe fushëveprimi

Kjo rregullore përcakton kërkesat e përbashkëta të përdorimit të hapësirës ajrore dhe procedurat e operimit për shmangien e përplasjeve ajrore për t’u përmbushur nga:

¹ Ky urdhër përafron plotësisht rregulloren nr. 1332/2011, e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 16 dhjetor 2011, “Për kërkesat e përbashkëta të përdorimit të hapësirës ajrore dhe procedurave të operimit për shmangien e përplasjeve ajrore”. Numri CELEX 32011R1332, botuar në Fletoren Zyrtare të BE-së L 336, 20.12.2011, ndryshuar me rregulloren nr. 2016/583. Numri CELEX 32016R0583, botuar Fletoren Zyrtare të BE-së OJ L 101, 16.4.2016, rregulloren nr. 2025/343. Numri CELEX 32025R0343, botuar në Fletoren Zyrtare OJ L, 2025/343, 18.2.2025 dhe korrigjuar me rregulloren nr. 2025/90823. Numri CELEX 32025R0343R(01), botuar Fletoren Zyrtare të BE-së OJ L, 2025/90823, 22.10.2025.

a) operatorët e avionit referuar në nenin 2(1)(b)(i) dhe 2(1)(b)(ii), të vendimit nr. 1095, datë 24.12.2020, “Për miratimin e kërkesave thelbësore në fushën e aviacionit civil”, të ndryshuar për fluturimet e ndërmarra në, brenda ose jashtë Republikës së Shqipërisë; dhe

b) operatorët e avionit referuar në nenin 2(1)(b)(i), të vendimit nr. 1095, datë 24.12.2020, “Për miratimin e kërkesave thelbësore në fushën e aviacionit civil”, të ndryshuar për fluturimet e ndërmarra në hapësirën ajrore mbi territorin në të cilin zbatohet marrëveshja shumëpalëshe, ratifikuar në vendin tonë me ligjin nr. 9658, datë 18.12.2006, “Për ratifikimin e marrëveshjes shumëpalëshe ndërmjet Komunitetit Evropian dhe shteteve anëtare të tij, Republikës së Shqipërisë, Bosnjës dhe Hercegovinës, Republikës së Bullgarisë, Republikës së Kroacisë, Republikës së Maqedonisë, Republikës së Islandës, Republikës së Malit të Zi, Mbretërisë së Norvegjisë, Republikës së Rumanisë, Republikës së Serbisë dhe Misionit Administrativ të Përkohshëm të Kombeve të Bashkuara në Kosovë, për krijimin e një Zone të Përbashkët të Aviacionit Evropian”.

Neni 2 Përkufizime

Për qëllimet e kësaj rregulloreje zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

1. **“Sistemi për shmangien e përplasjeve ajrore (ACAS)”** nënkupton një sistem avioni i bazuar në sinjalet e transponderit të radarit mbikëqyrës sekondar (SSR), i cili operon në mënyrë të pavarur nga pajisjet bazë të tokës, për t’i dhënë këshilla pilotit mbi konflikte potenciale me avionë, të cilët janë të pajisur me transpondera SSR;

2. **“Sistemi për shmangien e përplasjeve ajrore II (ACAS II)”** nënkupton një sistem për shmangien e përplasjeve ajrore, i cili siguron këshillat për zgjidhjet vertikale përveç këshillave të trafikut;

3. **“Treguesi i rekomanduar (RA) i zgjidhjes”** nënkupton një tregues të caktuar për të rekomanduar ekuipazhin e fluturimit në një manovër, me qëllim që të sigurojë ndarjen nga të gjitha kërcënimet ose një kufizim manovrues që synon të ruajë ndarjen ekzistuese;

4. **“Tregues i rekomanduar (TA) i trafikut”** nënkupton një tregues i caktuar për ekuipazhin e fluturimit se afërsia e një tjetër avioni është një kërcënim potencial.

Neni 3 Sistemi për shmangien e përplasjeve ajrore (ACAS)

1. Aeroplanët e përmendura në seksionin I, të aneksit të kësaj rregulloreje, do të jenë të pajisur dhe operojnë në përputhje me rregullat dhe procedurat siç specifikohen në aneks.

2. Autoriteti i Aviacionit Civil do të marrë masa që të sigurojë operimin e avionëve referuar në nenin 2(3)(a), të vendimit nr. 1095, datë 24.12.2020, “Për miratimin e kërkesave thelbësore në fushën e aviacionit civil”, të ndryshuar në përputhje me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në aneks, në përputhje me kushtet e përcaktuara në atë nen.

Neni 4 Zbatimi

Në rastin e një avioni me një certifikatë individuale të vlefshmërisë ajrore të lëshuar para datës 1 mars 2012, dispozitat e nenit 3 do të zbatohen duke filluar nga data 1 dhjetor 2015.

ANEKS SISTEMET PËR SHMANGIEN E PËRPLASJEVE AJRORE (ACAS) II (Part-ACAS)

AUR.ACAS.1005 Kërkesa e performancës

1. Aeroplanët e mëposhtëm me turbinë duhet të jenë të pajisur me ACAS II me version logjik 7.1 për shmangien e përplasjes ose me ACAS Xa:

- a) avionët me një masë maksimale të certifikuar të ngritjes që tejkalon 5700 kg;
- b) avionët e autorizuar për të transportuar më shumë se 19 pasagjerë.

2. Avionët që nuk përmenden në pikën 1, por që janë të pajisur në mënyrë vullnetare me ACAS II, duhet të kenë një version logjik 7.1 për shmangien e përplasjes ose me ACAS Xa.

3. Pika 1 nuk zbatohet për sistemet e avionit pa pilot.

AUR.ACAS.1010 Trajnimi i ACAS II

Operatorët duhet të krijojnë procedura operative dhe programe trajnimi të ACAS II, në mënyrë që ekuipazhi i fluturimit të trajnohet siç duhet për shmangien e përplasjeve dhe të bëhet kompetent në përdorimin e pajisjeve ACAS II.